

Recueil des chartes de l'abbaye de Stavelot-Malmedy, 182

EUGENIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI DILECTIS FILIIS WIBALDO STABULENSI ABBATI EJUSQUE FRATRIBUS TAM PRESENTIBUS QUAM FUTURIS REGULAREM VITAM PROFESSIS IN PERPETUUM. Apostolici moderaminis clementiae convenit religiosos diligere et eorum loca pia protectione munire. Dignum namque et honestati conveniens esse cognoscitur, ut qui ad aecclesiarum regimen assumpti sumus, eas et a pravorum hominum nequitia tueamur et apostolicae sedis patrocinio foveamus. Ea propter, dilecte in Domino fili Wibolde abbas, tuis justis postulationibus debita benignitate gratum impartientes assensum, Stabulense monasterium cui, Deo auctore preesse dinosceris, ad exemplar predecessorum nostrorum bonae memoriae CELESTINI et LUCII romanorum pontificum sub beati Petri et nostra protectione suscipimus et presentis scripti privilegio communimus; statuentes, ut quascumque possessiones, quecumque bona idem monasterium in presentiarum juste et canonice possidet aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium seu aliis modis, Deo propitio, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus et illibata permaneant. In quibus haec propriis duximus exprimenda vocabulis : Malmundarium videlicet, quod sicut ab initio foundationis suae fuisse dinoscitur, semper subditum sit Stabulensi loco quemadmodum cella manasterio, monachi vero ipsius loci Stabulaus professionem faciant, et ubi abbas providerit benedicantur et ordinentur, nec pro eodem loco Stabulensis abbas, qui pro tempore fuerit, cogatur Coloniensi archiepiscopo obedientiam promittere, vel animarum curam ab ipso suscipere; castellum quod Longia vocatur, prohibentes quod nullus advocatus ibi aliquid sibi usurpare presumat, sed in dispositione abbatis omni tempore permaneat; aecclesiam in Sprimont, in Heirant, in Turinnes, in Hosinmont, in Oseis, in Graisdès, in Aldendorph, in Amblava, in Tumbis, in Clotena; villam Germiniacum et duo molendina super fluvium Suppiam, villam Turninnes, villam Sprimont, Lukesenges, Vilippes, Tavernou, Hussenebach quam dedit vobis liber homo Godefridus. Ordinationes autem aecclesiarum et decimationes earum sicut hactenus habuistis, vobis nichilominus confirmanus, statuentes, ut in parrochialibus aecclesiis quas tenetis, nullus episcopus absque abbatis assensu presbyterum collocet, sed juxta decretum predecessoris nostri bone memoriae pape URBANI, episcopi parrochiae curam cum abbatis consensu sacerdoti comittant, ut ejusmodi sacerdotes de plebis quidem cura episcopo rationem reddant, abbati vero pro rebus temporalibus ad monasterium pertinentibus debitam subjectionem exhibeant. Prohibemus quoque ut in possessionibus ipsius monasterii nullus juariam, vel maioriam, aut villicationem hereditario seu feodi jure per successionem teneant, sed in potestate abbatis sit ordinare, et cum oportunum cognoverit immutare; securitatem etiam et libertatem in circuitu ipsius monasterii infra leugam, sicut a regibus sive imperatoribus rationabili providentia concessum est, nullus presumat infringere. Idem vero monasterium tertium advocatum non habeat, sed juxta antiquam consuetudinem duos tantum, quorum primus advocatiam cum banno de manu regum vel imperatorum accipiat, alter autem qui de manu primi advocati beneficium acceperit, bannum a regibus vel imperatoribus accipiat, nec liceat eis in possessionibus vel personis monasterio pertinentibus hospicia, placita, precarias, exactiones facere, non palefridos tollere, non freda, non redibitiones, non consuetudines quae mortuae manus vulgo appellantur exigere, sed sicut in scripsis regum vel imperatorum continetur, ad jus et ordinationem abbatis pertineant. Ministeriales vero cum ad festa monasterii convenerint, nullum servitium aut

pastum exigant, nisi quantum abbas rationabiliter eis providerit impendendum. Addentes etiam auctoritate apostolica interdicens, ut abbatia ipsa nulli in beneficium vel concambium detur, nec a laico umquam regatur, nec liceat abbati qui pro tempore fuerit possessiones vel bona ipsius in feodum vel in pignus alicui dare, nec ullam prorsus commutationem vel quamlibet alienationem absque communi capituli consilio exinde facere. Obeunte vero te nunc ejusdem loci abbate, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet surreptionis astutia vel violentia preponatur, sed liceat vobis communi consilio vel partis consilii sanioris secundum Dei timorem et beati Benedicti regulam, absque ullius contradictione, abbatem eligere. Crisma quidem, oleum sanctum, consecrationes altarium seu basilicarum, abbatis benedictionem et monachorum ordinationem, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, a diocesano suscipiatis episcopo, si quidem catholicus fuerit et gratiam atque communionem sedis apostolice habuerit et ea gratis et absque aliqua pravitate vobis voluerit exhibere, alioquin liceat vobis catholicum quemcumque malueritis adire antistitem, qui nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgeat. Porro abbas qui pro tempore eidem loco prae fuerit ad nullius nisi diocesani episcopi vel Romani pontificis seu legati a latere ejus missi sinodum ire cogatur. Presbyteri autem sive clerici qui in vestris aecclesiis deserviunt, debita et consueta vobis servitia absque ulla contradictione persolvant. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, ut quicumque se illuc sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati sint, nullus obsistat, salva tamen justicia matricis aecclesiae. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat prefatum monasterium temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, eorum pro quorum gubernatione et sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura salva sedis apostolicae auctoritate et diocesani episcopi canonica justicia. Si qua igitur in futurum aecclesiastica saecularisve persona hanc nostrae constitutionis paginam sciens contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat atque in extremo examine districte ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatinus et hii fructum bonae actionis percipiant, et apud districtum iudicem praemia aeternae pacis inveniant. AMEN. AMEN. AMEN.

(L. R.) Ego Eugenius catholicae aecclesiae episcopus ss. (L. M.)

- + Ego Cunradus Sabinensis episcopus ss.
- + Ego Albericus Hostiensis episcopus ss.
- + Ego Guido presbyter cardinalis titulo sancti Crisogoni ss.
- + Ego Hubaldus presbyter cardinalis titulo sancte Praxedis ss.
- + Ego Hubaldus presbyter cardinalis titulo sanctorum Johannis et Pauli ss.
- + Ego Manfredus presbyter cardinalis titulo sanctae Savine ss.
- + Ego Albertus presbyter cardinalis titulo sanctae Anastasiae ss.
- + Ego Ubaldus presbyter cardinalis titulo sancte Crucis in Jerusalem ss.
- + Ego Jordanus presbyter cardinalis titulo sanctae Susannae ss.
- + Ego Otto diaconus cardinalis sancti Georgii ad Velum aureum ss.

- + Ego Guido diaconus cardinalis sanctorum Cosmae et Damiani ss.
- + Ego Octavianus diaconus cardinalis sancti Nicolai in carcere Tuliano ss.
- + Ego Gregorius diaconus cardinalis sancte Marie in Via lata ss.
- + Ego Cinthius diaconus cardinalis sanctorum Sergii et Bacchi ss.

Datum Viterbi per manum ROBERTI sanctae Romanae aeccliesiae presbyteri cardinalis et cancellarii VIII idus junii, indictione VIII, incarnationis dominicae anno M^oC^oXL^oVI^o, pontificatus vero domni EUGENII III pape anno secundo.